

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

„Postavul roșu”.

Marele ziar vienez „Die Zeit” publică sub titlul de sus în numărul de Sâmbătă un articol de fond, în care vedem resumată părerile expuse în mai multe rânduri și în ziarul nostru, cu privire la politica externă a României. Interesantul articol e următorul:

«Când la anul 1881, principele de atunci al României, actualul Rege Carol, după congresul din Berlin și după decretarea independenței României, a vizitat pe principele Bismarck în Berlin, a primit dela acesta sfatul, să nu se poarte prea brusc față de Rusia, cu toate că, ori tocmai pentru că, știe să aprecieze enormele greutăți, cari vor rezulta din situația geografică a României, între puternicul imperiu rusesc și statul bulgar, aflător în formațiune și sub influență rusească. Principele Carol a răspuns, că pentru România adevărata primejdie s'ar ivi abia atunci, când s'ar ajunge la crearea unei Bulgarii mari.

Răspunsul, pe cât de scurt, pe atât de apăsător, al principelui Carol, ne lasă să privim adânc în ultimele motive determinante și decizătoare pentru politica de atunci și de mai târziu antirusă și austrofilă a regatului român, dar ne lasă să vedem și întorsătura din urmă în politica României, și ne dă explicare, că România de ce s'a îndepărtat earăși de Austro-Ungaria și s'a apropiat de Rusia? O Bulgarie mare e postavul roșu pentru politica română. O Bulgarie mare e privită ca o primejdie vitală, ori cel puțin ca o primejdie pentru întreaga ei poziție în Balcani. Celce creiază, ori vrea să creeze, o mare Bulgarie, e dușmanul României, fie el orișicine, și facă el dealtcum ori ce vrea. Dela 1866 a stat România, sub principele Carol, în raporturi bune cu Rusia, și numai pacea din San Stefano, dela 1878, legată între Ruși și Turci, a provocat o

schimbare fundamentală. Rușii nu numai că au luat dela Români o parte din Basarabia, dar au mai încercat să creeze și o Bulgarie mare, care cu imensa ei estindere ar fi redus România la rangul unui stat balcanic de a doua mână, dacă cumva nu ar fi apăsător de tot. Congresul dela Berlin a ciuntat foarte mult această mare Bulgarie, prefăcându-o într-o Bulgarie mică. Dar Românii au înțeles intențiunile Rusiei de a se forma o Bulgarie mare, prin ce i se atacă existența, și cu prietenia față de Rusia s'a rupt. România s'a alăturat la Austro-Ungaria și i-a rămas credincioasă până la al doilea războiu balcanic.

Atunci s'au schimbat raporturile. De ce? Iarăși pentru Bulgaria mare. De astădată a fost însă Austro-Ungaria aceea, care a scos postavul roșu, pecând Rusia a făcut tot posibilul, ca să fie înăbușite năzuințele Regelui Ferdinand de a avea o Bulgarie mare. Diplomația noastră însă a încurajat Bulgaria să deschidă războiul în contra Sârbiei și a Greciei, pentru a se extinde, în contul acestora, și a deveni o Bulgarie mare, presupunând în mod naiv, că Românii vor acoperi pe Bulgari la spate, — pe când Rusia a căutat să împedecă războiul acesta, iar când el a fost totuși riscat din partea Bulgariei, contrar dorinței țării, România a fost formal împinsă să înainteze până la Sofia. După ce Bulgaria a pierdut războiul, și cu ocaziunea legării păcii dela București i s'au tăiat iarăși aripile, — a venit diplomația noastră cu pofta de revinsuire, ceea ce earăși nu avea alt scop, decât de a se crea o Bulgarie mare, mai mare decât România.

Planul a fost de nou zădărnicit și Românii au scăpat earăși de primejdia unei Bulgarii mari, de care să tem atât de mult. Supărarea Ro-

mânilor și neîncrederea lor pentru planurile unei Bulgarii mari s'au întors însă acum în contra Austro-Ungariei, și în mod automatic s'a făcut apropierea de Rusia, acum contrară unei Bulgarii mari. Și dacă astăzi un nou Bismarck ar da Regelui Carol sfatul, să nu se poarte prea brusc față de Austro-Ungaria, Regele Carol, mutatis mutandis, ar putea răspunde ca și odinioară, că pentru el numai o Bulgarie mare formează primejdia!

Politica României, cum se vede, e consecventă. E astăzi aceeași, ca la 1878, numai statul în contra căruia se face, e schimbat. Austro-Ungaria și Rusia și-au schimbat rolurile; adică, Rusia a luat rolul mai bun, pe care l'a jucat Austro-Ungaria dela 1878 încoace, și pe care a fost destul de imprudentă Austro-Ungaria a l' scăpa din mână. Rușii au recunoscut greșala făcută la 1878, și o generație a trebuit să treacă, până li s'a dat ocaziunea de a o repara. Diplomații noștri au fost destul de afabili de a le ușura lucrul. Și acum pentru Români noi suntem dracii, iar Rușii sunt îngerii. Cine știe cât va ținea, până istoria lumii ne va da și nouă ocaziunea, de a ne repara greșelile, presupunând, că până atunci diplomația noastră să va deștepta din beția ei bulgarofilă? Nu sunt, de sigur, nici diplomații rusești — genii. Ei însă se pare că știu să învețe ceva din trecut. Ai noștri nu!»

Instrucție religioasă-morală.

În capitala și reședința Budapesta s'au revoltat părinții cu copii umblători la școală și într-o adunare bine cercetată, ținută în Dumineca trecută, au protestat cu toată energia în contra hotărârei corpului didactic dela școalele elementare populare de pe teritoriul capitalei, de a nu mai

admita religia între obiectele de școală, de a nu o mai propune micilor elevi, ci de a lăsa cu totul în grija bisericilor instruirea copilașilor și în studiul acestora.

Președintele, care a deschis și condus adunarea, a spus în vorbirea sa de deschidere, că pe cei întruniți în adunare i-a adus la oaltă iubirea părintească și dorința, de a atrage atențiunea celor în drept asupra primejdiei celei mari, care să cuprindă în isgonirea religiunii din școală. Religia e doară fundamentul întregii instrucțiuni din școală, întregii educațiuni, care nu poate să dea nici un rezultat bun, când e lipsită de temelile ei.

Președintele a citit apoi scrisorile mai multor fruntași ai vieții publice maghiare (conte Apponyi Albert, conte Bathyányi Tivadar și alții) cari scu-zându-și absența dela adunarea la care au fost invitați, declară în modul cel mai categoric, că condamnă și ei ori ce năzuință îndreptată spre eliminarea din școală a studiului atât de important al religiunii și admoniază pe toți cei ce vreau să cadă în acest mare păcat, să se ferească de el, pentru că tocmai în împrejurările foarte neprielnice de astăzi o luptă începută pe tema religiunii ar putea fi primejdioasă, poate chiar catastrofală, pentru țara noastră.

Președintele a dat apoi cuvântul raportorului, care a rostit o vorbire mai lungă, criticând în ea cu multă asprime hotărârea învățătorilor din capitală, care nu stă în consonanță, nici cu legile țării, nici cu ordinațiunile ministeriale, și nu poate decât să umplă de amărăciune sufletele părinților îngrijorați de viitorul copiilor lor, a căror instruire, dacă nu se face în spirit religios-moral, e foarte dubioasă și problematică. A citit apoi un memorandum, menit să fie prezentat celor

FOIȘOARĂ.

Femeia virtuoasă.

Traducere din englezește,
de Trandafir Scorobetu, preot.
(Urmare).

Ea se bologhește, dar nici ce e mai bune prietene nu știu de aceasta, ea nu vrea să știe. Doctorul îi spune și bărbatul încă îi spune, că morbul va dura și nu se poate evita și-i recomandă anumită dietă. Își luaseamă bine sfaturile și le urmează întotdeauna, dar altfel se năzuiește să-și păstreze voia bună. Nu cere să o păzească nimeni, căci ar fi zădărnice. Uneori se refugiază la pat pe câte o săptămână, iar când se scoală e ca una care a avut o săptămână fericită fiind scutită de grijile obicinuite.

Cuprinsă de durere ea caută rezolvarea în sine. Apoi fiind oprită să mai facă preumblări, să iasă în grădină, ingeniositatea sa găsește totdeauna ceva, ceea ce să o învioreze. Intocmai ca moșneagul care la o primblare răzîmându-se pe toiagul său se întâlnește cu un pr'etin, care întrebându-l: ce mai face, i-a răspuns: „Casa mea abia mai poate fi reparată, și astfel mă găsesc și eu cu sănătatea mea”. Sfârșitul natural se apropie zi cu zi, ceas cu ceas. Viața sa nu stă pe loc, își urmează calea sa. Ea s'a datat în obișnuința nemuririi, de a privi

spre cele veșnice și netrecătoare. În cei din jurul său dansa va fi neperitoare. Bărbatul său și dansa păstrează unul altuia aceeași dragoste, luna de miere n'a trecut și nu s'a isprăvit, și la iubirea lor e adăusă iubirea celor ce li-au fost dăruiti de Dumnezeu. E de părere că a trăi în mod natural e cea mai bună pregătire pentru a muri în pace, și nu contează la aceea că și mâine va mai trăi. Dar ea fără teamă așteaptă în lăoște ceasul emancipării din acest lăcaș pămîntesc și îmbarcarea pentru continentul necunoscut, cu atâția co'onșii, cari se vor strânge să o întâmpine.

Credință, nădejde și iubire acestea sunt viața. Și credința ei nicidecum n'a fost atât de clară, pentru că inima ei nici odată n'a fost atât de curată, nădejdele sale n'au fost nici când atât de mari, pentru că experiența le-a mărit, și iubirea sa n'a fost nici când atât de bogată, pentru că Dumnezeu e iubire, a fost tovarășul vieții sale.

X. Singur.

Ai privit pentru ultima oară fața ei iubită. Acum ești mai sigur ca ori când — deși totdeauna ai fost sigur, — că fiii lui Dumnezeu sunt părtași de nemurirea Tatălui. Moartea liniștită și înpăcată netezește încrețiturile feții și de nu ar fi fost părul său cărunt, s'ar fi părut că e o tineră adormită, cum era când a luat-o de soție din casa tatălui său. Și-ți reamintești sfatul de întărire al sfântului Apostol Pavel: Pen-

trucă suferința noastră de scurtă durată trecătoare desăvârșește pentru noi în chip peste măsură până a covârși o cumpănă veșnică de mîrire. Fiindcă noi nu ne orientăm după cele văzute, ci după cele nevăzute, căci cele văzute sunt trecătoare, iar cele nevăzute sunt veșnice (Cor. II 18 — 19 IV).

Și tu treci cu gândul peste acele ceasuri din urmă: moartea năpăstuitoare, fața vestrită, agonia semiconștie, curajul și răbdarea fără nici un murmur, iubirea ce-și uită de sine. Aceea strângere rece de mână, privirea aceea de nespăși bunătate, când buzele cari nu se mai deshideau spre bucurie, îți rentorc tot trecutul înapoi. Și cum stai înaintea ferestrii deschise cu florile pe cari atât de mult le iubea, și asculti ci-ripitul drăgălaș de păsărele pe care și dansa l-a ascultat, tu retrăiești iarăși anii, cari au sburat.

Figura de umbră a unei femei iubite îți se înfățișează privindu-te cu caldă privire, în vremea când ochii ei te păzea jucându-te zburdalnic, apoi cum șezând îngrijată lângă tine și ajutându-te să înțelegi o lecție mai complicată. Aducerea aminte despre mamă-ta e numai ca o umbră de vis, dar rulsul tău simțesti că bate mai vioiu, gândirea ta e mai clară, curajul tău e mai mare, când te gândești la ea: la multele ei povești, la ale ei câteva porunci, când te gândești la protecția ei, și la încrederea ta, că numai arareori te dojenea și mai totdeauna te încuraja. A venit deci timpul

când nu-i mai poți vedea fața, și nici graiul ei nu-l mai auzi, cu toate acestea ea a rămas tovarășa ta. Mai demult îți zicea: Oare ce ar zice Dumnezeu de fapta mea, iar acum: ce ar zice la asta buna mea maică?

Atunci ziceai: Dumnezeu mă vede, dar văzându-te maică ta, ea îți era cea mai sigură garanță, că nu vei aluneca la ispite și pe calea virtuții, ludrumătoarea cea mai sigură. Și cum creștea mai mărișor, și treceai din vârsta copilăriei la etatea de băiat, observai cum treci sub autoritatea severă a tatălui tău. Și cum adeseori voința ta se încrucișa cu voința tatălui tău, cunoșcând că l-ai supărat și ai fost pedepsit, și i-ai te-ai împăcat, devenind iarăși plăcut înaintea lui, te-ai deprins succesiv să înțelegi legea supunerii, dreptății și a minții. Și când în biserică zici: „Tatăl nostru carele ești în ceriuri”, și se pare că și el ingenuchiază în strană alături de tine, și sufletul tău îl cinsteste. Nu-ți trec pe dinaintea vremurilor de școală. Nu-ți poți aduce aminte de numărul lecțiilor câte le-ai învățat, nici din câte cărți ți-ai adăpat sufletul și mintea. Ești obișnuit a zice, că n'ai mai putea răspunde nici o lecție din clasa I, măcar că ai absolvat liceul cu distincție. Dar ai niște colegi de școală, pe cari nu-i vei uita, niciodată. Îndoesebi unul era, cu care învățai laolaltă și cu care ți-ai petrecut niște vacanțe. Câte ambiții au trezeat unii într'altul!

(Va urma).

din fruntea capitalei Budapesta, în care memorandum se spune, că contribuții capitalei, din banii cărora se susțin școlile elementare populare de pe teritoriul capitalei, sunt în dreptă cere, ca pentru banii lor să se dea copiilor lor o instrucție religioasă-morală în școală, și apoi se pretinde, ca învățătorii, cari au fost atât de nesocotiți de a decreta eliminarea religiei din școală, se fie trași la răspundere și eventual delaturați, pentru că ideile lor scrinate să nu se estindă cumva prea tare și să nu fie inficiale și sufletele nevinovate ale copilașilor de ele.

Nu s'au aflat decât doi oameni în întreaga adunare, cari au voit să iee în apărare pe învățători și se aprobe hotărârea lor, dar au părăsit-o, pentru că mulțimea i-a luat întâi la hui-dueli, apoi a sărit cu bătaie asupra lor, astfel, că numai cu ajutorul poliției au putut scăpa de mânia părinților înversunați, cari au votat apoi cu unanimitate memorandumul prezentat, în care, cum s'a spus, se cerea dela cei dela conducerea capitalei, ca să se îngrijească de propunerea religiei și în viitor în școlile elementare populare de pe teritoriul capitalei, tragând la răspundere pe cei ce au voit să o scoată dintre obiectele de școală.

Așa am găsit spusă întâmplarea într-o foaie din Budapesta, și așa o dăm și noi. De sine înțeles, că la adunarea din întrebare nu vor fi participali toți părinții din capitală cu copii de școală, pentru că e mare capitala; dar oricât de puțini se fi fost cei întru-ni în adunare, față de totalitatea locuitorilor din capitală, îmbucurător rămâne faptul, că totuși sunt părinți și în capitala noastră, atât de cosmopolită, cari țin cu tărie la religie, cari reclamă instrucția religioasă morală, ce trebuie să se dea tinerelor vlăstare, dacă e să se facă din ele stâlpi puternici ai patriei. Și acești puțini laudă merita pentru pașii întreprinși întru apărarea religiei, ca studiu obligator de școală. Se sperăm, că pașii lor vor avea bune rezultate.

Sinodul arhidiecezan.

Ședința a doua.

Ținută Marți, în 28 Aprilie n. S'a deschis la orele 10 dimineața. Președinte, înalt-președinte Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, notar de ședință Lazar Triteanu.

Notarul Eugen Todoran citește procesul verbal al ședinței prime. Se autentică.

Deputatul Dr. G. Proca propune, ca după ce din comisiunea școlară lipsesc trei membri, ea să fie întregită cu deputatul Dr. Onisifor Ghibu.

Deputatul Parteniu Cosma cere constatarea celor prezenți, pentru că crede, că sinodul nu e în număr. Se constată, că sunt de față 31 deputați, deci sinodul poate ține ședință.

Propunerea deputatului Dr. Proca se primește.

Din partea biroului se prezintă raportul consistoriului către sinod în chestia pragmatice de serviciu. Se predă comisiunii organizatoare.

Se prezintă rugărilor de concediu ale deputatilor sinodali: Dr. Ioan Marghita, Virgil Onițiu, Ioachim Fulea, Dr. Octavian Vasu și Dr. Augustin Bodea, pe sesiunea întâiegă, și Dr. Nicolae Vecerde, pe patru zile.

Concediul cerut se acordă.

Se prezintă rugarea unor învățători pensionați, ca sinodul să lăve consistoriul arhidiecezan, să intervină la guvern în scopul, ca penziunea lor să fie urcată. Se predă comisiunii petiționare.

Se intră în ordinea de zi.

Comisiunea organizatoare, constituită sub președinția P. C. Sale, Domnului Arhimandrit Dr. Ilarion Pușcariu, raportează prin raportul general Ioan A. de Preda asupra raportului despre activitatea consistoriului plenar arhidiecezan, dezvoltată dela ultima sesiune sinodală până astăzi.

Raportorul propune, ca fiind raportul consistoriului tipărit și împărțit între domii deputați, să se considere de cetit și se fie primit în general, ca bază pentru discuția specială. Se primește.

Intrându-se în discuția specială, raportorul propune, ca și pe articolele raportul să fie luat la cunoștință, punct de punct, cu unele observări, pe cari raportorul nu le face în scopul de a provoca concluze, ci numai pentru orientarea deputaților sinodali.

Vorbește deputatul Dr. Onisifor Ghibu și constată din raport, că economul seminarial e încredințat și cu propunerea cântărilor bisericești, ceea ce nu e corect. Propune, ca cu observarea regulamentului de serviciu să fie numit un profesor special pentru cântările bisericești, pentru că cumulația de posturi nu e admisă.

Excelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, dă lămuriri necesare spunând, că instituirea s'a făcut numai din necesitate și numai în mod interimar.

Deputatul Romul Furduiu propune, că după lămuririle date de Excelența Sa să se treacă la ordinea zilei peste propunerea dept. Ghibu.

Deputatul Dr. Nicolae Bălan e de părere, că postul de spiritual al seminarului nu poate fi cumulat cu al economului.

Dă lămuriri Excelența Sa și în privința acesteia, apoi sinodul ia raportul consistoriului plenar arhidiecezan la cunoștință și pe articolele ascultând întâi părerile deputatului Dr. Ioan Lopes, care a vorbit în chestia regulamentului referitor la definitivarea profesorilor seminariali și apoi și răspunsul dat din partea deputatului Lazar Triteanu, cumcă în chestia sulevată ar fi mai la loc o propunere concretă.

Urmează raportul comisiei bisericești. S'a constituit astfel: președinte Galacteon Șagău, raportor Dr. Vasile Saftu.

Raportorul propune, ca raportul consistoriului arhidiecezan, ca senat bisericesc, adresat sinodului, tipărit fiind, să se considere de cetit și să se accepte de bază pentru discuția specială. Se primește.

Intrându-se în discuția specială raportorul propune:

a) Partea din raport referitoare la funcționarea conferențelor preoțesti se ia cu plăcere la cunoștință.

b) Consistoriul să binevoiască a continua cu supunerea și în viitor a activității conferențelor preoțesti unei critici obiective și drepte, deținând pe preoții neactivi și înbărbatând pe cei activi.

c) Raportul despre împlinirea misiunii preotului Constantin Proca, trimis ca comisar consistorial în America, să ia cu plăcere la cunoștință, invitându-se consistoriul, ca să continue cu organizarea sistematică a parohiilor gr. ort. din America.

Punctele celelalte din raportul consistoriului raportorul propune să fie luate la cunoștință.

Deputatul Dem. Moldovan își exprimă dorința, ca la căsătoriile arătate în raport să se fie legat numai în fața autorității civile să se arete în viitor, căror protopresbiterate aparțin ele ca să se știe unde e de căutat decadența și să se caute și motivele din cari s'au născut.

Excelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, dă lămuriri necesare.

Deputatul Dr. Nicolae Bălan constată, că între preoții biserici noastre din America sunt și de aceia, cari nu și împlinesc misiunea. Roagă deci, ca în viitor să fie mai bine aleși păstori suflaști trimiși pe seama credincioșilor noștri din America.

Excelența Sa dă și în privința acestor lămuriri amănunțite.

Deputatul Dr. Ioan Lopes scoate la iveală într-o vorbire mai lungă lipsa de sentiment religios moral la o parte a inteligenței poporului nostru, chiar și la unii cari ocupă posturi de încredere, legate de răspundere, în biserica noastră. Atrage atențiunea consistoriului și a I. P. S. Sale, Arhiepiscopului, asupra acestei împrejurări, în scopul, ca să se iee măsuri de îndreptare.

Vorbește încă deputatul Ioan A. de Preda, apoi deputatul Dr. Onisifor Ghibu, iar la urmă sinodul primește propunerea raportului comisiunii bisericești, votând cele trei concluze propuse, iar restul raportului consistoriului, ca senat bisericesc, se ia punct de punct la cunoștință.

Urmează comisiunea financiară. S'a constituit astfel: președinte Vasile Damian, raportor Nicolae Borzea.

La propunerea raportului, sinodul consideră de cetit raportul consistoriului arhidiecezan, ca senat epitropesc, și îl ia de bază pentru discuția specială.

Intrându-se în discuția specială, raportorul propune luarea la cunoștință a tuturor punctelor din raportul consistoriului, iar cu privire la cele cuprinse în raport, referitor la fondul de pensii, comisiunea propune, ca să fie invitat consistoriul, să iee cele mai energice măsuri, ca restanțele fondului să fie încasate, iar cu ocaziunea compunerii nou-nou statui să se îngrijască și de noue resurse pentru augmentarea fondului.

Vorbește la obiect deputatul Dr. Ioan Stroia. Printre preoți există o anumită

nemulțămire pentru fondul de pensii. Se face interpretul preoției, espunându-i dorințele în privința aceasta. Arată scăderile constatate în jurul administrării acestei instituții și propune, ca să se compună cu grabire un proiect nou de statute, care să fie predat și conferențelor preoțesti spre studiere și opinie, iar cu agendele fondului să fie încredințată o persoană, care are și priceperea cuvenită și zelul necesar pentru o astfel de instituție însemnată.

Deputatul Nicolae Ivan primește propunerea comisiei, cu adaosul deputatului Dr. Stroia; deputatul I. A. de Preda asemenia e pentru acceptarea adaosului, iar P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, ține să constate, că starea fondului și administrarea lui nu e toamă așa de nefavorabilă cum s'a spus. Sinodul primește propunerea comisiei financiare, cu adaosul făcut de deputatul Dr. Ioan Stroia, ca statutele cele noue ale fondului de pensii să fie trimise și conferențelor preoțesti, spre a și da părerea, iar cu agendele fondului să fie încredințată o persoană potrivită.

Deputatul Romul Furduiu cere lămuriri cu privire la deficitul arătat în punctul 2 al raportului, iar lămuririle i se dau din partea deputatului Nicolae Ivan, asesor consistorial.

Deputatul Dr. Vasile Saftu scoate la iveală donația de 20.000 lei, făcută din partea fraților Belloiu, pe seama bisericii noastre din Cernat, prin care fundațiunea s'a regulat situația materială a bisericii, iar deputatul Romul Furduiu face propunere referitoare la înmulțirea averilor bisericești.

Cu privire la censurarea raționamentelor comisiei financiare constată un progres îmbucurător. Vorbește la obiect: Constantin Dimian, protopresbiter în Brețeu și Victor Tordășianu, iar sinodul conform propunerii comisiei financiare ia la cunoștință toate punctele din raportul consistoriului, ca senat epitropesc, primind propunerea deput. Furduiu referitoare la adunarea de averi bisericești.

Ședința proximi se anunță pe Miercuri la orele 9 dimineața. Ședința se încheie la orele 12 și un sfert.

Deput. Vaida acuzat de rusofilism.

Spuneam în numărul trecut, că la discuția generală asupra bugetului a vorbit, în ședința de Joi, și deputatul naționalist român Dr. Ales. Vaidi Voievod care a înșirat toate durerile poporului român din patrie, pentru a căror delaturare nu se face nimica, și apoi a apostrofat opoziția maghiară pentru politica ei rusofilă. Răspunzându-i numai decât contele Tisza, prim-ministrul țării, a spus, că se miră de curajul deputatului Vaidi, de a critica tendințele rusofile ale altora, când el însuși întreține legături intime cu frații Gerowski și prietenii acestora.

La o acuză atât de gravă, deputatul Vaidi a ținut să răspundă numai decât, stabilind adevărata stare a lucrului. A spus cam următoarele:

„Contele Tisza mi-a aruncat în față o acuză, pe care trebuie să o reduc imediat la adevărata ei valoare. A spus, că așa avea legături cu frații Gerowski. Eu cunosc doi frați Gerowski, cari sunt actualmente deținuți pentru propaganda lor rusofilă. Unul este medic în Karlsbad, iar celălalt m'am întâlnit o singură dată, când m'a vizitat cu fratele său. Cu medicul Gerowski m'am întâlnit de trei ori în viața mea. Căci am vorbit cu el, punctul meu de vedere în chestia tendințelor lor rusofile, este același, pe care l'am accentuat aici în camera și în ziariștică. N'aveți decât să-i întrebați despre tot ce am vorbit la oclă. Vara trecută m'a vizitat la Karlsbad un om tânăr, prezentându-mi dela colegul meu, medicul Gerowski, o scrisoare de următorul cuprins: „Îți recomand pe d-nul X. Y. și te rog să te întreții cu el câteva minute“. În decursul convorbirii cu acel om tânăr, acesta mi-a spus, că e Rutean, candidat de avocat în Buda-pesta, e persecutat de detectivi și în ce e din urmă mi-a povestit pe larg soarta tristă a poporului rutean, persecutat de organele administrative, de gendarm, de preoții lor și de evrei, fără ca cineva să le vină întru-jutor. A mai spus, că pentru ameliorarea soartei poporului rutean vrea să înființeze o foaie, o bancă, să facă studii în străinătate, și îmi cerea sfatul binevoitor și probat“.

Dep. Vaidi enarează apoi răspunsurile și sfaturile pe cari le-a dat vizitatorului său, cari au culminat în admoniarea, să nu cadă cumva în apere rusofile, căci aceasta ar fi în detrimentul poporului rutean. Convorbitorul său s'a jurat, că n'are nici o legătură cu Petersburg-ul și că vrea să trăiască numai ca rutean-ungar. În cele din urmă a cerut lui Vaidi un bilet de recomandare pentru fruntașul slovac Milan Hodzsa. Vaidi i-a răspuns, că va scrie lui Hodzsa. Atunci necunoscutul i-a spus, că merge la o baie

din Moravia, unde mai mulți fruntași slavi se întrunesc într-o conferință confidențială. În scopul acesta i-a cerut dep. Vaidi o scrisoare de recomandare către acești fruntași și înțeleși către dep. Markov din parlamentul austriac, cunoscând ea mare rusofil. Vaidi a refuzat și i-a dat scrisoarea cerută, exprimându-și mirarea, că respectivul are intenția să intre în legături cu rusofili. Necunoscutul, despre care dep. Vaidi ulterior a aflat, că e detectivul poliției de graniță, Duliscovici, care a avut rolul de spion în procesul Rutenilor din Maramurăș, s'a mai prezentat la el în două rânduri. A doua oară n'a fost primit, a treia oară însă primindu-l, tinerul a rugat pe Vaidi să interneze în dietă în chestia Rutenilor. Dep. Vaidi s'a declarat gata să interpeleze, dacă i se pun la dispoziție date autentice. Necunoscutul s'a depărtat încheie apoi deput. Vaidi cu constatarea, că din fapt, că a vorbit de 2—3 ori cu frații Gerowski nu se poate facei acuză în contra lui, că ar avea tendințe rusofile și protestează în contra unei astfel de acuză.

Contele Tisza promite, că în ședința proxima va prezenta dietei scrisoarea de recomandare, pe care Gerowski a trimis-o deputatului Vaidi. (Dep. Vaidi: Imposibil! Scrisoarea se află la mine. V'o pun bucuria la dispoziție). Dacă e cumva vreo mistificație la mijloc, — încheie Tisza, — se va dovedi.

În ședința de Vineri contele Tisza face biografia fraților Gerowski, dintre cari unul, Gerowski Roman petrece earna în Petersburg, iar vară în Karlsbad. Celălalt doi Alexei și George, se află acum în arest preventiv fiind acuzati pentru agitație panslavă, sevarsă pe teritoriul monarhiei. Prim-ministrul Tisza arată apoi un bilet de vizită, adresat deput. Vaidi, și dat de medicul Gerowski lui Duliscovici, în 8 Martie, anul 1912 ori 1913, pe care bilet sunt scrise în limba germană următoarele: „Dr. Roman Gerowski recomandă pe domnul Duliscovici, candidat de avocat, care e un bun Ruten și un om de absolută încredere“. Din cuvintele acestea contele Tisza crede, că se poate deduce o înfrudare de sentimente între Gerowski și deputatul Vaidi.

Deputatul Vaidi răspunde în chestie personală, că suspiciunea ministrului președinte nu e basată. Nici aceea nu e dovedită, că biletul i-a fost lui adresat. (Contele Tisza: Aici e picul cu adresa D-tale!) Domnul ministrul președinte nu l-a convins, că Gerowski a scris biletul. Continuu: „Eu n'am negat, că am primit o scrisoare prin mijlocirea unor ageni provocatori. Acest caz este de fapt ciudat! Intotdeauna am luptat în contra rusofililor și m'am declarat cu orice preț aderent al triplei alianțe. Am condamnat pe Polovoy și soții săi, pe motiv, că aceștia atacă Germania. Și acum vine prim-ministrul și spune, că totrețin legături cu panslavii. Dacă ar fi arătat aici o astfel de scrisoare, pe care aș fi scris-o eu lui Gerowski, și dacă această scrisoare ar fi avut un continut politic, atunci recunosc, aș fi un om compromis. Scrisoarea câștigată prin mijlocirea lui Duliscovici nu dovedește însă nimic, că atât mai puțin că am stat în legături intime cu frații Gerowski. Dar să continuăm pe tema acestui joc. Eu sunt gladiatorul, care trebuie să mă lupt cu leii. Duliscovici a avut și are patroni cari îi zic: Pietr Duliscovici, ia asupra-ți rolul de agent provocator, — și el îți joacă cu succesul caracteristic unui detectiv. Căci eu a avut interes să mă compromit, și acela crede, că aceasta i-a succedat printr-un bilet de trei rânduri, adresat mie. A fi detectiv de astfel este o ocupație tot atât de onorabilă ca și cea dea fi prim-ministru sau deputat, numai căt să nu fi detectiv și în același timp agent provocator.

E de tot caracteristic pentru situația actuală, că anumiți factori politici, cari sunt superiori acestui agent provocator, nu se sîșesc nici chiar de a comite un fapt ca cel de față, ca să-ni trimită pe cap pe Duliscovici, exclusiv cu scopul, ca să mă compromit pe mine, pretinând triplei alianțe, ca rusofil.

Cu toate acestea, primul păzitor chemat al legalității sustine această acuză în contra mea. Di prim-ministru și-a terminat eri atacul contra mea cu constatarea, că eu su-pun criticele năzuințele rusofile ale altora, fiindcă nimănui nu știe că eu întrețin legături intime cu Gerowski și soții săi. Așa cred, că astăzi nu va mai sustine această acuză. Eu sunt în Karlsbad medic bănear, și primesc pe fiecare care mi se prezintă. Astfel ca mame se poate întâmpla ca acest Duliscovici să arete o atare scrisoare, adresată mie dela contele Bobrinski, iar contele Tisza va deduce atunci probabil, că susțin legături intime și cu Bobrinski. Măși bucură foarte mult, dacă di prim-ministru ar recunoaște, că m'a atacat pe nedrept; dar, și dacă n'ar recunoaște aceasta, pe mine nu mă va atinge.

Contele Tisza, cu toate lămuririle date de dep. Vaidi, sustine în replica sa, că biletul lui Gerowski este un semn al întru-

diri de sentimente între Gerowski și deputatul Vaida.

Incidentul s'a încheiat și dieta a intrat în ordinea de zi. Iar cetitorul va ajunge la convingerea, că lucrurile au fost puse la cale, în scopul de a compromite pe deputatul Vaida, și prin el și pe ceilalți politicieni români, și ai discredita la Viena, și poate și la Berlin. Manopera însă, cum se vede din cele espuse, n'a succes. Căci cu intrigi nu se învinge adevărul.

NOUTĂȚI.

Vineri 1 Mai n. e zi de răpauș pentru întreaga muncitorime, prin urmare nu se lucră nici în tipografia noastră. Numărul proximal ziarului nostru apare deci luni la orele obișnuite.

Noul regulament de serviciu. Se știe din Viena, că zilele acestea s'a terminat noul regulament de serviciu militar ale cărui măsuri sunt valabile atât pentru armata comună, cât și pentru honvezime și landverul austriac. Regulamentul sporește numărul subofiterilor și face mai simple obșnuitele rapoarte. Pentru inferiori se pretinde un tratament uman; se dă o însemnătate deosebită dezvoltării sentimentului de independență și păstrării secretului de serviciu. Având în vedere aeroplanelle și baloanele, în trebuință astăzi și în armată, a trebuit să se schimbe formula de jărământ. Până acum adevărat soldatul avea să jure, că va sluji ca credință domnitorului pe uscat și pe apă. Formula veche s'a completat astfel: pe uscat, pe apă și în aer.

Calătoria împăratului. La Atena se așteaptă sosirea împăratului german Wilhelm. Se anunță însă, că împăratul are să vină în Grecia abia în Octomvrie. Atunci se va serbători căsătoria de argint a regelui Constantin al Greciei.

Pentru tinerimea studiosă. În urma însărcinării primite dela ministrul de culte și instrucțiune publică, Muzeul social din Budapesta a înlocuit o expoziție antialcoolică destinată pentru școlari. Expoziția, inaugurată Vineri, va sta deschisă 4 săptămâni.

† **Dr. Ștefan Morariu,** avocat în Cluj, jurisconsultul institutului „Vatra”, membru în comitetul național etc., după lunge și grele suferințe, împărțit cu sfintele sacramente, în etate de 47 ani și în al 16-lea an al fericii sale căsătorii, a trecut la cele eterne, luni, în 27 Aprilie s. n., la orele 12 a. m. Rămășițele sale pământești au fost transportate în 27 Aprilie la 11 ore a. m., dela căreia clinice din Cluj până la gară și apoi așezate în 29 Aprilie la 2 ore p. m. în Gălpăia (com. Sălăgiu), în cripta familiară spre vecinică odihnă. Odihnească în pace!

Vizita dela Petersburg. Unele ziare din capitala țării noastre precum și din capitala rusăscă vestesc, că doisprezece deputați opoziționali, conduși de contele M. H. Karolyi și Iuliu Just au să sosească pe la mijlocul lui Mai în Petersburg. Acești deputați și au scos pașapoartele necesare pentru Rusia, ear consulatul rusesc din Budapesta le-a verificat.

† **Dr. Georg Posilović,** Arhiepiscopul romano-catolic din Zagreb, a decedat Duminecă, în etate de 80 de ani.

Hymen. Dr. Arseniu Micu, avocat, și Lucreția Milica își anunță serbarea cununiei lor, care se va ține Duminecă în 3 Mai n. a. c., la orele 3 d. e., în biserica ort. română din Fofeldea.

Advocat nou. Domnul Dr. Jantea, fiul parohului Radu Jantea din Rapoltel, a făcut în Sămbăta sfintelor Paști censura de avocat la tabla regească din Murăș-Gorheiu.

Ortodocși din Galiția. În 23 Mai se vor ține mari serbări bisericești în orașul Sluce din guvernamentul Muncel Rusiei. Cu prilejul acestora mai mulți ahierei se vor sfătuși asupra împrejurării, că oare n'ar trebui puși sub autoritatea sfântului sinod și locuitorii de religia greco-ortodoxă din Galiția? Ziare din Rusia constată, că între titlurile ahierei dela Chiev se află și numirea de mitropolit al Galiției, și speră în punctul acesta se găsească aprobarea deputatilor opoziției maghare, care tocmai acum se pregătesc să facă drumul la Petersburg. Deputații, zic rușii, se vor convinge, că Rusia nu vrea să cucerească teritorii în Austria și Ungaria; ci dorește numai să asigure drepturile religioase ale credincioșilor săi din străinătate.

Rectificare. Ni se trimite spre publicare următoarele: Stimatele Redactor! Vă rog să dați loc în coloanele ziarului Dvoastre rândurilor de mai jos: În Nr. 38 al „Telegrafului Român” epitropia fondului ziarșilor aduce mulțumită societății „Șoimii” pentru cedarea venitului tombolii dela Anul nou în favorul fondului ziarștilor. Țin să constat, că meritul principal la realizarea acestui venit este al damelor române din Sibiu, cari în frunte cu doña Lucreția Lăpădatu au aranjat tombola și au dăruit diferite obiecte spre acest scop. Pentru osteneala și bunăvoința ce au avut, le este mulțumitoare și societatea „Șoimii”. Primiți, etc. E. Todoran, secretarul soc. „Șoimii”. Sibiu, 27 Aprilie 1914.

La ședința literară a 4 a., ce se va ține la Jor, în 30 Aprilie n. 1914, la orele 8 sara în localitățile Reuniunii meseriașilor români sibieni, va prelege dl. Vasile S. o. ca, profesor la școala civilă a „Asociațiunii”.

Mulțumită. Stimabila doamnă Elena Demian din Sibiu a binevoit a dăruia la fondul Reuniunii femeilor gr.-or. române din Sibiu suburbiul Iosefin, pentru înfrumusețarea bisericești suma de două sute (200) coroane. Pentru acest generos dar subscriba îi exprim, în numele comitetului Reuniunii, cea mai sinceră mulțumită. Victoria Boiu, prez. dentă.

Suverani cari nu beau. A bea vârtos era, în timpurile cele „bune”, o însușire vitejească. Mai ales în evul mediu atât principii cât și nobilii obișnuiau să benchetuească din greu. Obiceiurile s'au schimbat cu vremea. Din an în an crește numărul capetelor încoronate, care nu gustă o picătură de alcool, sau care jertfesc zeului Bacchus la ocazii cu totul rare. Între cei mai cunoscuți se numără astăzi: țarul, împăratul Wilhelm și Monarhul nostru. Se mai rețin dela băutura: regii Victor Emanuel III, Alfonso XIII, Carol al României și Ferdinand al Bulgariei. Ear familia regală suedeză de mulți ani stă în fruntea mișcării antialcooliste din țară.

Capital francez în Rusia. Camera comercială ruso-franceză a constatat, că în 1913 capitaliștii francezi au plasat în întreprinderi rusești 821 milioane de franci.

Congres în Lipsca. Al patrulea congres internațional pentru creșterea poporului își va ține ședințele din 25 până în 29 Septemvrie la Lipsca. Protector al congresului este regele Frideric August al Saxoniei, ear președinți de onoare sunt toți miniștrii de instrucție publică din statele mai mari europene. Materialul dezbaterilor privește atât creșterea corporală, cât și creșterea morală a tinerimii. Au să se organizeze cu acest prilej numeroase festivități școlare și sociale, la care sunt invitați și învățători și profesori din țara noastră.

Mulțumită. Cu ocaziunea sf. sărbătorii ale învierii credincioșii Isăia Ponta, Vinca Cosma, George Ponta, Vinca George și Alecsandru Vinca au cumpărat pentru biserica din Cerșor un potir în preț de 130 cor. Nicolae Bur Lăscuț molitvelnicul bogat. Maria Ponta a donat 6 cor. Paraschiva Dobra a donat 2 cor. Anuta Bodeșian, a donat 2 cor. Vinca Petru Chiva și Anuta Ponta 20 cor. Iona Ponta, 6 cor. Isăia Vinca, 6 cor., iar băieții cari lucră în buie 100 cor. Boia Roman și George Ponta au cumpărat pentru sf. altar de stea, copie și clopoțel, în preț de 36 cor., — pentru care și pe această cale le aduc mulțumită. Oficiul par. gr.-or. român din Comuna Cerșor: Ioan Manica, preot.

La legatul Dr. Ion Borcea pentru ajutorarea copilor săraci din Săliste apăsati la meserii al fondului episcopului Nicolae Popa pentru masa învățăcelilor meseriași au mai dăruit: Iacob Manoliș, notar Topârcean, Dr. Vas. Stan, prof. semin., Ion Neagoe, paroh (Stremți), Emil Ghesej, paroh (Palo), Dem. Purece, paroh (Hurez), Cons. Gram, cassarul însoț. Raiffisen (Ruzor), Mateu Nicoară paroh (Rucăr), Alexandru Popa, paroh (Lisa), Vincențiu Pop, par. (Sămbăta sup.) și Toma Stanciu, paroh (Agarbiciu), câte 50 bani; Traian Petrișor, par. (Gătești), Andr. Savu, par. (Feldioara Oltului), Ioan Mihai, inv. (Șoala), câte 20 bani; Nicolae Vidrighin, propr. (Rășinari) 1 cor.; Ioan Alexandru par. (Ilimbav), Iuliu Josan, par. (Brăznic), Vasile Moșoiu, notar (Apolul rom.) câte 40 bani; Dr. Ioan Dordea, avocat (Oena), pentru sine și pentru ficele sale Zina și Doișne, 2 cor.; Romul Patoz, par. (Turnisor), 25 bani; George Barescu, par. (Comana sup.), 55 bani; Ion Chirca, prim notar (Săliște) și nepoatele sale Zina și Doișna Dordea (Oena) 2 cor. și Victor Tordășianu, secretar, 10 bani. Starea legatului cor. 1512-95. Pentru prinos aduce calde mulțumite în numele reuniunii sodalilor rom. sibieni: Vic. Tordășianu, președinte.

Intrunirea medicilor și a fizicianilor. Comitetul central al societății de științe naturale din Ungaria, în înțelegere cu comitetul de organizare sibian, a hotărât să-și țină adunarea generală din anul curent în orașul nostru, și anume în zilele de 30 August până în 2 Septemvrie n.

Un creștin în casă turcească. Un soldat, care sta sentință în Saraievo, a voit să intre în casa vecină a unui turc, să ceară apă. Când era să se bage pe poartă, mai mulți turci au sărit asupra soldatului și l-au rănit cu o săcură. Câțiva jandarmi au venit în ajutorul creștinului și l-au scos din mâinile năvălitorilor. Turcii s'au apărut cu faptul, că legea lor oprește pe necredincioși să intre în casa unui musulman. Soldații de altfel sunt instruiți, că ce-i așteaptă dacă pătrund în case turcești; se vede însă că sentința nitase de poruncă.

Dela sinod.

În ședința de astăzi, Mercuri, a sinodului arhidiecezan, înainte de a se intra în ordinea de zi, P. C. Sa, Protosinodul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial, a făcut o propunere, de următorul cuprins:

„La §-ul 26 din regulamentul afacerilor interne votat prin concluzul Nr. 111 din 1892 să se adauge următorul text:

Atât președintele, cât și deputații, față de concluzul adus, au drept a validă vot separat, care este a se prezenta președintelui în scris în timp de 24 ore dela încheierea ședinței în care s'a anunțat votul separat și se aclede la protoco'l ședinței.

Cei ce-și separează votul, nu sunt responsabili pentru urmările concluzului, dar în votul separat nu se pot validă alte motive, decât cele accentuate în ședință, și întru cât nu s'ar respecta această recerință, sinodul face rectificările necesare față de cele susținute în votul separat.

Votul separat prezentat după expirarea termenului nu se consideră.

Raport amănunțit despre decurgerea ședinței vom da în numărul viitor.

Poșta ultimă.

Procesul din Sătmă.

Luni sara s'a publicat la tribunalul regesc din Sătmă sentința în procesul de agitație, intentat preotului gr.-cat. George Mureșanu și conșoților sei. Preotul Mureșanu a fost condamnat la un an și jumătate temniță ordinară și la pierderea oficiului pe trei ani, iar dintre ceilalți un acuzat la opt luni, doi acuzați la șase luni, unsprezece acuzați la câte trei luni și doi acuzați la câte 15 zile temniță ordinară. Cei alții au fost achitați. Apărătorii au anunțat recurs de nulitate.

Boala Monarhului.

Starea generală sanitară a Majestății Sale continuă a fi satisfăcătoare. Catarul începe a se vindeca. Monarhul doarme mai bine decât înainte cu câteva zile, mănâncă bine și rezoluează afacerile de stat ca mai înainte. În opt-zece zile vindecarea va fi deplină.

Deschiderea delegațiunilor.

Astăzi au fost primite în palatul regal din Buda delegațiunile, din partea Arhiducelui Francisc Ferdinand, Moștenitorul de tron, ca reprezentant al Majestății Sale, Monarhului. Tot astăzi după amiază ministrul de externe, contele Berchtold, își va face expozitul în tața delegațiunii austriece.

Acțiune filoromână în delegațiuni.

Primum informația dela Viena, că membrii slavi și socialiști creștini din delegația austriacă au hotărât să prezinte în delegație o propunere, invitând guvernul unguresc, să trateze mai bine cu Românii și cu celelalte naționalități din Ungaria. Se speră, că delegații vor avea majoritatea și propunerea lor va fi primită. Primul ministru austriac, baronul Stürggh, ar fi făcut tot posibilul să înduplece pe delegați să renunțe la hotărârea lor, fără a reuși însă.

Cărți și reviste.

Candela, foaie bisericească-literară din Cernăuț, nr. 4 din Aprilie 1914 cuprinde: Levitic, de Dr. V. Tarnavski. Materialismul ca sistem filozofic, de Dr. Șt. Saghin. Natanail Natan Dreteanu, de D. Dan. Tratatul sfântului Atanasie, de Dr. I. Puil. Epistola către romani, de Dr. Gheorghiu. Text rusec. Comunicări. Cronică.

Revista Teatră, organul Societății pentru fond de teatru român. Redactor Dr. Horia Petra-Petrescu. A apărut nr. 1 din 1914 cu următorul cuprins: Domnul notar, de H. P. Petrescu. Cuvânt de deschidere dela adunarea din Caransebaș, rostit de V. Goldiș. Piese teatrale vrednice de jucat. Noaptea furtunoasă și Năpasta lui Caragiale, conferință de H. P. Petrescu. Din Frații Pădureanu, piesă pop. în 4 acte, după Erckmann-Chatrian. Piese teatrale pentru copii. Partea oficială. M. Millo (fotografie). — Revista apare de 6 ori pe an. Abonamentul 5 cor. Pentru membrii societății gratuit. Redacția: Brașov, strada Castelului 70—72.

Dela „Societatea pentru fond de teatru român”.

Concurs.

„Societatea pentru fond de teatru român” (STR) publică concurs la premiile și ajutoarele în suma totală de 1000 cor., cari se vor acorda din venitele „fondului Procopie Cazottii”.

Se admit la acest concurs:

1. Piese teatrale românești originale, potrivite pentru trebuințele noastre și scopurile urmărite de societatea noastră.

2. Colecțiuni de muzică populară, românești.

3. Compoziții muzicale originale, cu motive românești.

Lucrările prezentate la concurs pot să fie:

a) publicate (tipărite) în anii 1912, 1913 și 1914 — sau

b) lucrări în manuscris, cari încă nu s'au dat publicității.

Cele de sub a) pot fi premiate, iar cele de sub b) pot să fie ajutate în scopul publicării.

Autorii, cari vor să participe la concurs, își vor prezenta lucrările lor până la 1 Oct. 1914 n. comitetului societății, trimițându-le la adresa secretarului literar, Dr. Horia Petra-Petrescu, Brassó (Brașov).

Notă. — Manuscrisele lucrărilor încă nepublicate se vor înainta anonim; se va alătura însă la manuscris un plic închis, în care se va indica numele și adresa autorului.

Lucrările premiate sau ajutate de „Societatea pentru fond de teatru român” rămân proprietatea autorilor, dar aceștia sunt obligați a da din lucrările lor tipărite câte 20 exemplare comitetului societății.

Brașov, în 15/28 Martie 1914.

Pentru Comitet:

Dr. Alex. Vaida-Voevod
președinte.

Dr. Tiberiu Brediceanu
secretar.

Concurs.

„Societatea pentru fond de teatru român” publică un nou concurs pentru o piesă teatrală originală, în următoarele condiții:

1. Acțiunea să fie luată din viața poporului nostru din Ardeal,

2. piesa să aibă 1 sau mult 2 acte, și

3. să conțină jocuri naționale, eventual cântări naționale, imbrinate în cursul acțiunii.

Premiul va fi de 200 cor. și este pus la dispoziția comitetului din partea d-lui avocat Dr. Constantin Popovici din Beiuș, care își rezervă dreptul de a lăsa să se reprezente piesa pe intru întâia dată în Beiuș.

Manuscrisele anonime (cu numele autorului în plic închis) se vor înainta secretarului literar al societății noastre, Dr. Horia Petra-Petrescu, până în 1/14 Oct. n. c.

Brașov, 15/28 Martie 1914.

Pentru Comitet:

Dr. Alex. Vaida-Voevod
președinte.

Dr. Tiberiu Brediceanu
secretar.

Nr. 178/1914.

(453) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din comuna **Acmariu** (cl. II.) se deschide nou concurs, cu termen de **30 zile**, de la această primă publicare.

Venitele cu întregirea prescripă dela stat — sunt conform datelor din coala B.

Cereri de concurs se vor trimite la subsemnatul oficiu în termenul susindicat având concurenți, — pe lângă observarea prescripărilor reglementare, — a se prezenta la biserică, în o Duminecă sau sâmbătoare, spre a cânta și predica, resp. celebra.

Alba Iulia, 9 Aprilie 1914.

Of. protopresbiterial rom. ortodox al tractului Alba-Iulia.

Ion Teculescu
protopresbiter.

1230/1914.

(455) 1-2

Faeladási hirdetmény.

Szebenvármegyei Lomány község elad. f. évi május hó 27-én délelőtt 9 órakor a Lomány község házánál Szebenvármegye közsig-erd-bizottságának 1912 évi szeptember 18-án kelt 1667 sz. véghatározata alapján a **Dealul lungu** nevű havási bükk erdője 100 (egyszáz) holdján található és 19284 m. 3 bükkfát irásbelizárt ajánlatokkal egybekötött versenytárgyaláson. Kiküldési ár 28926 kor. sz. (huszonnyolcezerkilencszázhuszonhat) korona.

Az írásbeli zárt és az ígért ő szegnek 10% ával készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban ellátott ajánlatok a fenti határidőg az előjárásgrál nyújtandók be. Utóajánlatok elfogadhatók. Az árverési és eladási feltételek a járási főzolgabíró és a szászsebesi jár. m. kir. erdőgondnok ágnál a hatálos órákban betekinthetők.

Szászsebes, 1914 április 22.

A j. főzolgabíró:
Graef.

Un apetit bun

este și va fi lucrul de căpetenie. Cine însă nu are gust de mâncare, să-și iee refugiu la Emulsiunea Scott, care de decenii este un mijloc de deschidere a poftei de mâncare. Față de oleul comun de pește este Emulsiunea Scott așa de gustoasă și ușor de consumat, că nu ai nici o osteneală să iai, acest întăritor probat. Emulsiunea Scott începe să întărească corpul și provoacă necesitatea de nutrire, că îndatinata mâncare să ia iarși cu poftă bună și renouindu-se puterile ai iarși voie bună și dragoste de viață.

Atât copiilor, cât și celor mari Emulsiunea Scott compusă din cele mai curate și mai vindecătoare stoffe este în tot timpul, atât vara, cât și iarnă, un mijloc neîntrecut până în prezent de întărire.

Prețul unei sticle originale este 2 cor. 50 fil. Trimiteți 50 fil în marce postale la Scott & Bowne Viena VII. cu provocare la acest ziar, și veți primi o sticlă de probă.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană în Sibiu:**

Constituția

bisericeii gr.-or. române din Ungaria și Transilvania

sau

Statutul organic

comentat și cu concluzele și normele referitoare întregit

de

Ioan A. de Preda,

advocat și fiscal al Consistoriului arhidiecezan gr.-or. rom. din Sibiu.

Prețul 2 cor. + porto 20 fil.

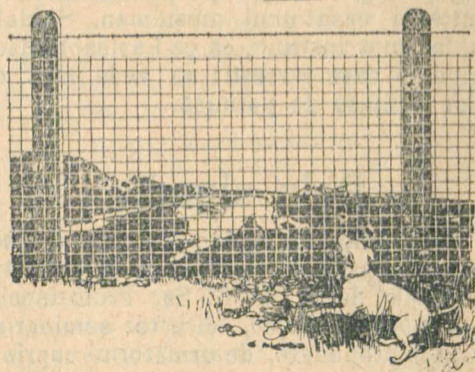
Casa din colț,

parterre, 3 odăi, pivniță, bucătărie, verandă grădină cu pomi roditori, iluminare electrică apeduct, etc. e de vânzare din mână liberă pe livadia Conrad. (452) 3-3

Pentru informațiuni mai de aproape doritorii au a se adresa la Administrația acestei foi.

Garduri colosal de ieftine.

Invențiune senzațională.

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc perfecțiunea nătre- **Impletituri-Hungaria**. Se face năcută a patent. — mă suflă de z'nc. mai din sâr-

Prețul per metru quadrat 32 bani și mai mult. A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker,

Fabrică de grătii, impletituri și gard, de sarmă.

Budapest VIII Üllői-ut 48/92.

Serviciu ieftin, prompt și conștientios. Catalog ilustrat gratuit și franco.

(387) 12-20

Tineră și frumoasă

vei fi și D-Ta dacă vei folosi crema și săpunul

ZEIDIJJE

Un borcănuț de probă 80 fileri, borcănuț dublu Cor. 1 60, borcănuț mare aurit Cor. 2 40, săpunul 1 Cor., praf de spălat Cor. 1 50, pudra (alb, roșu, crem) 2 Cor., fleur de Roses „Zeidijsje” 3 Cor., vopsea inofensivă roșie de trandafir, care se folosește de damă cu ten palid. Avantagiul e că nu se observă coloritul nenatural. — Se află în toate farmaciile, drogherii și parfomării. De mulțiori premiați. Feriți-Vă de imitațiuni! Cereți descrierea pentru îngrijirea frumșetei a femeilor orientale dela firma din jos.

Singurul fabricant:

Parfumerie Orientale „Zeidijsje” G. Proche

(451)

Brcka, Bosnia.

1-15

Aspirin

Tabletele de Aspirin

sunt la dureri de cap, măsle, reumatism, influență etc. ca alinătoare de dureri recunoscute. În foarte multe cazuri se imităază prin o mărfa fără valoare. Ca să primiți veritabilele tablete de **ASPIRIN**, cereți apriat tablete de **ASPIRIN**, „BAYER”. Un tub cu 20 buc. à 5 gr. costă 1 20 cor. Refuzați imitațiunile.

(3)

(307) 9-20

Nr. 245/1914.

(449) 3-3

Concurs.

În nees cu rezoluția consistorială dto 26 Martie a. c. Nr. 3476 Bis. 1914 se deschide concurs cu termen de **30 zile** pentru întregirea parohiei de clasa a treia **Blăjeni-Grosuri**.

Emo'umentele sunt cele cuprinse în coala B. pentru întregirea venitului dela stat însă numai acele cari privesc matara.

Competenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigoare și a se prezenta, pe lângă prealabila înscuvințare a oficiului protopresbiterial, cu 8 zile mai înainte de alegere în parohie pentru a celebra, respective cânta și cuvânta.

Brad, la 31 Martie 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Zarandului în conșlegere cu comitetul parohial.

Vasilie Damian
protopresbiter.

Zugrav român.

Sosindu-mi cele mai noi și moderne modele de zugrăvire a odăilor, îmi permit respectuos a atrage atențiunea Onoratului public românesc asupra acestor modeluri de o eleganță rară, rugându-l ca să mă onoreze cu prețioasele comande. În special fiind în posesiunea unei colecțiuni bogate de motive românești, sunt singurul zugrav în Sibiu, care pot lucra și cu motive românești.

Primește spre zugrăvire biserici și alte instituții. Până de prezent am avut fericirea de a zugrăvi bisericile românești din: Săsciori, Cuntă, Armeni, Săcădate, Turnșor, Gușteriță, Nucet (gr.-or. și gr. cat.), Șpring, Glimboaca, Cinadie și Sibiu.

Rugându-mă pentru binevoitorul sprijin, s. muez

Cu toată stima: **Ioan Stanciu**

măiestru zugrav

Sibiu, Strada Rosmarin Nr. 6.

(446) 4-6

In preajma examenelor!

Dela **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se pot procura următoarele:

Propise pentru caligrafie, dictando și germână, o sută bucăți . . . cor. 1 20
Penite aluminium, 144 bucăți cor. 2 40 și . . . „ 1 50
„ „ ordinare 144 bucăți . . . „ — 80

Cerneală „Authracen” 1 litru 2 20 | **Condeie** ordinar 12 bucăți — 12
„ „ 1/2 „ 1 10 | „ solide 12 „ — 20
„ „ 1/4 „ — 70 | „ „ 12 „ — 42
„ „ „ 12 „ — 64

Cărți potrivite ca premii pentru școlari la examene.

Cataloge la cerere se trimit gratis și franco.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (416 40 52)

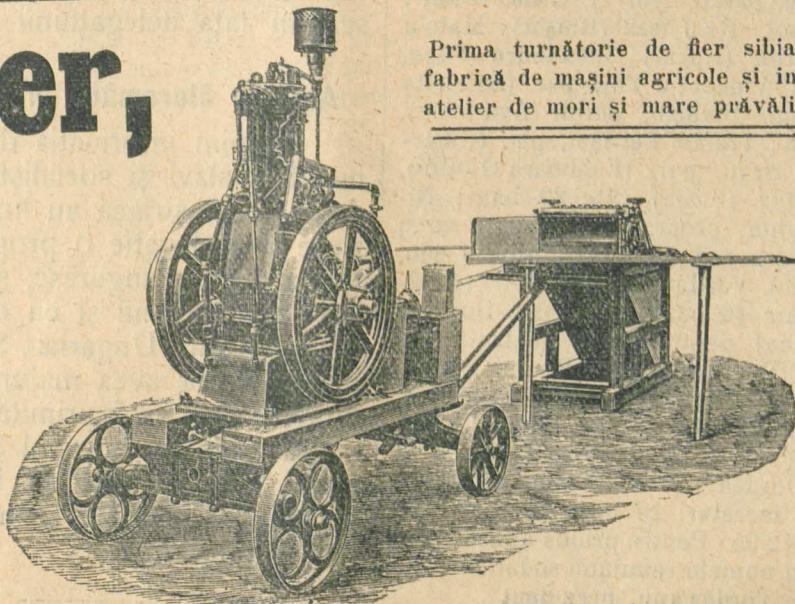
Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca fi-gura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibraire mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toate de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

Sam. Wagner,**Atențiune!**

Doritorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lăună, piuă pentru abale (pestav), tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini, precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).

În bogata și bine asortata sa prăvălie de fier se găscsc toate sculele pentru meseriași, fierari,

Prima turnătorie de fier sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier

Sibiu-Nagyszeben,

Târgul fănuului
— Nr. 1 —

tâmplari, dulgheri etc., cu prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informa în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea celui obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă. (410) 9-52

Cataloge se trimit gratis și franco.